

Rada Statystyki

Al. Niepodległości 208, 00-925 Warszawa, tel. (22) 608-32-00, (22) 608 31-04,
fax: (22) 608-31-86, e-mail: rssek@stat.gov.pl

Warszawa, 2007-12-28

RS/NRS-151/2007

Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Działając w imieniu Rady Statystyki, organu opiniotawczo-doradczego Prezesa Rady Ministrów powołanego ustawą z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.), zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o pomoc i podjęcie interwencji w sprawie bezprecedensowych w ponad 90-letniej historii polskiej statystyki działań organów powołanych do przestrzegania prawa, obligujących organy statystyki publicznej do wydawania na potrzeby prowadzonych postępowań sprawozdań i innych materiałów zebranych dla celów statystycznych, zawierających chronione tajemnicą statystyczną dane indywidualne i dane osobowe.

Jak wynika z informacji Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w ostatnim czasie miały miejsce fakty, które oceniam jako poważne zagrożenie dla całego systemu statystyki publicznej. Chodzi tu w szczególności o przeszukania prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Rykach celem odebrania karty statystycznej do karty zgonu czy kara pieniężna nałożona na dyrektora Urzędu Statystycznego w Białymstoku przez Prokuratora Okręgowego w Suwałkach (utrzymana w mocy przez sąd) w celu przymuszenia do wydania sprawozdań dwóch firm. Prokurator Rejonowy w Rykach skierował pod adresem Prezesa GUS ostrzeżenie o możliwym nałożeniu kary pieniężnej w wysokości 10 tys. zł, a w przypadku uporczywego uchylania się od wydania, wspomnianej powyżej, karty aresztu do 30 dni. Działania te spotkały się z aprobatą Zastępcy Prokuratora Krajowego, który wyraził pogląd o uprawnionym postępowaniu tych organów.

Budzi to najwyższe zaniepokojenie Rady Statystyki, w sytuacji gdy poglądy te i działania pozostają ewidentnie w sprzeczności z:

- przepisami ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.),
- rozporządzeniami i dyrektywami właściwych organów Unii Europejskiej dotyczącymi statystyk oficjalnych oraz ich wykładnią zawartą w publikacjach międzynarodowych instytucji statystycznych i ekspertów.

W świetle przyjętych przez Rzeczpospolitą Polską zobowiązań międzynarodowych oraz obowiązującego Rozporządzenia Rady Nr 322/97 z dnia 17 lutego 1997 roku w sprawie statystyk krajów Unii Europejskiej, tajemnica statystyczna ma charakter bezwzględny, czemu dały wyraz również postanowienia zawarte w powołanej wyżej ustawie o statystyce publicznej wskazując, że dane jak wyżej mogą być wykorzystywane wyłącznie do zestawień, opracowań i analiz statystycznych pod rygorem odpowiedzialności karnej za naruszenie tego zakazu.

Poufność zebranych danych statystycznych i ich ochrona tajemnicą statystyczną, której nie można w żadnym przypadku traktować, ani jako tajemnicy służbowej, ani też tajemnicy zawodowej, jest warunkiem koniecznym funkcjonowania statystyki, a ich naruszenie może mieć daleko idące konsekwencje dla pozyskiwania wiarygodnych i rzetelnych danych statystycznych i w efekcie doprowadzić do załamania jednego z podstawowych systemów informacyjnych państwa, jakim jest system statystyki publicznej.

Z przyczyn, o których mowa wyżej, a także wobec realnego zagrożenia integralności Europejskiego Systemu Statystycznego w przypadku naruszenia jednego z podstawowych kanonów statystyki, jakim jest poufność zebranych danych statystycznych i ich ochrona tajemnicą statystyczną, Rada Statystyki uprzejmie prosi Pana Premiera o podjęcie działań na rzecz właściwego rozumienia i stosowania prawa, przez podległe Panu organy w tej newralgicznej dziedzinie, jaką jest statystyka i reguły jej działania w demokratycznym państwie prawa.

Przewodniczący

prof. dr hab. Henryk Domański